

**RUMPAKA ALBUM KAWIH *DEUDEUH JEUNG GEUGEUT*
KARYA EDDY D. ISKANDAR PIKEUN BAHAN PANGAJARAN
KAWIH DI SMA KELAS X
(Ulikan Struktural jeung Ajén Éstétika)¹**

Anisa Gusnira²

ABSTRAK

Ieu panalungtikan miboga tujuan pikeun ngadéskripsikeun wangun, struktur, jeung ajén éstétika dina rumpaka album kawih *Deudeuh jeung Geugeut*, sarta ngalarapkeunana pikeun bahan pangajaran kawih di SMA kelas X. Méthode anu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta méthode déskriptif kualitatif, kalayan ngagunakeun téhnik talaah pustaka jeung wawancara. Sumber data dina ieu panalungtikan nyaéta 14 rumpaka kawih dina album *Deudeuh jeung Geugeut*. Ieu panalungtikan museur kana analisis wangun rumpaka, struktur puisi (*imaji simbul, musikalitas, suasana, téma, jeung gaya basa*), jeung ajén éstétika (*ajén éstétika kabasaan ngawengku gaya basa jeung purwakanti, ajén éstétika eusi ngawengku téma, nada, rasa, jeung amanat*). Dumasar hasil panalungtikan, kapaluruh yén wangun 14 rumpaka dina album kawih *Deudeuh jeung Geugeut* nyaéta puisi modéren. Struktur puisi dina ieu rumpaka album, loba kapaluruh imaji taktil (rasa), simbul jeung suasana patali jeung kaayaan sedih, musikalitas lolobana ngagunakeun vokal *a*, kalayan konsonan *n* jeung *ng*, téma jeung gaya basa has pangarang patali jeung percintaan. Dina ajén éstétika kabasaan lolobana kapaluruh purwakanti *maduswara*, sedengkeun gaya basa anu panglobana kapaluruh nyaéta gaya basa kadalon. Dina ajén éstétika eusi nada anu panglobana kapaluruh nyaéta nada nyaritakeun ngeunaan hiji hal ogé nada nyindir, rasa anu kapaluruh nyaéta rasa hariwang jeung sedih, sarta amanat anu kapanggih dina ieu rumpaka kawih nyaéta kudu tenang dina nyanghareupan pasualan, sarta ulah jalir kana jangji. Dumasar hasil panalungtikan, ieu rumpaka kawih bisa dijadikeun bahan pangajaran kawih di SMA kelas X.

Kecap Galeuh : struktur rumpaka, ajén éstétika, bahan pangajaran kawih

¹Ieu skripsi diaping ku Prof. Dr. H. Rahman, M.Pd., miwah Dr. H. Dede Kosasih, M.Si.,

Anisa Gusnira, 2018

***UMPAKA ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT KARYA EDDY D.
ISKANDAR PIKEUN BAHAN PANGAJARAN KAWIH DI SMA KELAS X***

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |

perpustakaan.upi.edu

² Mahasiswa Pendidikan Bahasa Daerah, Fakultas Pendidikan Bahasa dan Sastra,
Universitas Pendidikan Indonesia, entragan 2014

Anisa Gusnira, 2018

*UMPAKA ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT KARYA EDDY D.
ISKANDAR PIKEUN BAHAN PANGAJARAN KAWIH DI SMA KELAS X*

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |

perpustakaan.upi.edu

**LIRIK ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT
KARYA EDDY D. ISKANDAR UNTUK BAHAN PEMBELAJARAN KAWIH
DI SMA KELAS X
(Analisis Struktural dan Nilai Éstétika)¹**

ABSTRAK²

Penelitian ini bertujuan untuk mendeskripsikan bentuk, struktur, dan nilai estetika dalam lirik album kawih Deudeuh jeung Geugeut, serta menerapkannya dalam bahan pembelajaran kawih di SMA kelas X. Metode yang digunakan dalam penelitian ini adalah metode deskriptif kualitatif, dengan menggunakan tehnik telaah pustaka dan wawancara. Sumber data dalam penelitian ini adalah 14 lirik kawih dari album Deudeuh jeung Geugeut. Penelitian ini berpusat pada analisis bentuk lirik, struktur puisi (imaji, simbol, musikalitas, suasana, tema, dan gaya bahasa), nilai estetika (nilai estetika kebahasaan meliputi: gaya bahasa dan purwakanti, nilai estetika isi: meliputi tema, nada, rasa, dan amanat). Berdasarkan hasil penelitian, 14 lirik album kawih Deudeuh jeung Geugeut memiliki bentuk puisi moderen. Struktur puisi dalam analisis ini banyak ditemukan imajii taktil (rasa), simbol dan suasana berkaitan dengan kesedihan, musikalitas banyak menggunakan vokal a dan konsonan n serta ng, téma dan gaya bahasa khas pengarang berkaitan dengan percintaan. Dalam nilai estetika kebahasaan banyak ditemukan purwakanti maduswara, sedangkan gaya bahasa yang banyak ditemukan adalah gaya bahasa kadalon. Dalam nilai estetika isi, nada yang mendominasi ialah nada sekedar menceritakan satu hal, dan nada sindiran. Rasa yang mendominasi ialah rasa sedih dan bimbang, serta amanat yang ditemukan pada lirik ini salah satunya adalah diperlukannya ketenangan dalam menghadapi berbagai masalah, serta jadila orang yang setia, jangan pernah mengingkari janji. Berdasarkan hasil penelitian, lirik dalam album Deudeuh jeung Geugeut bisa dijadikan sebagai bahan ajar kawih di SMA kelas X.

Kata kunci : struktur lirik, nilai éstétika, bahan pembelajaran kawih

Anisa Gusnira, 2018 _____

**UMPAKA ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT KARYA EDDY D.
ISKANDAR PIKEUN BAHAN PANGAJARAN KAWIH DI SMA KELAS X**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |

perpustakaan.upi.edu

¹ Skripsi ini dibimbing oleh Prof. Dr. H. Rahman, M.Pd., miwah Dr. H. Dede Kosasih, M.Si.,

² Mahasiswa Pendidikan Bahasa Daerah, Fakultas Pendidikan Bahasa dan Sastra, Universitas Pendidikan Indonesia, angkatan 2014

**THE LYRICSS OF ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT
BY EDDY D. ISKANDAR FOR KAWIH LEARNING MATERIALS IN THE
10th GRADE OF SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS
(Structural Analysis and Aesthetics Value)**

ABSTRACT

This research aims to describe the shape, structure, and aesthetics value of Deudeuh jeung Geugeut album, and apply them in kawih learning materials in 10th grade of senior high school. The method that used in this research is descriptive qualitative method, using the techniques of study of librarians and interviews. Data source in this research is 14 lyrics of kawih from Deudeuh jeung Geugeut album. This research focuses on the analysis of lyric form, poetry structure (symbol image, musicality, atmosphere, theme, and style), aesthetic value (language aesthetic value includes language style and purwakanti, aesthetic value of content covering theme, tone, taste, and mandate). Based on the results of the research, 14 song lyrics of Deudeuh jeung Geugeutalbum has a form of modern poetry. The structures of poetry in this analysis are found in tactile imagery (feel), symbols and moods associated with sadness, musicality using vowels a and consonants n and ng, themes and the author's distinctive language style relating to romance. In the aesthetic value of language many found purwakanti maduswara, while the style of language that is often found are kadalon language style. In the aesthetic value of the content, the tone that dominates are telling one thing, and the satire tone. The sense of dominance is sadness and doubt, and the message that found in these lyrics are as the humanwe need a peace in the face of problems, and the duty of the faithful, never to break promises. Based on the results of the research, the lyrics in Deudeuh jeung Geugeut album can be used as kawih teaching materials in the 10th grade of senior high school.

Keywords: *lyric structure, éstétika value, kawih as a learning materials*

Anisa Gusnira, 2018

UMPAKA ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT KARYA EDDY D.

ISKANDAR PIKEUN BAHAN PANGAJARAN KAWIH DI SMA KELAS X

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |

perpustakaan.upi.edu

¹ This research paper is supervised by Prof. Dr. H. Rahman, M.Pd., and Dr. H. Dede Kosasih, M.Si.,

² A student of Sundanese Language Education Departement, Faculty of Language and Literature Education, Indonesia Education University, 2014

Anisa Gusnira, 2018

*UMPAKA ALBUM KAWIH DEUDEUH JEUNG GEUGEUT KARYA EDDY D.
ISKANDAR PIKEUN BAHAN PANGAJARAN KAWIH DI SMA KELAS X*

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |

perpustakaan.upi.edu